

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Wydział Teologiczny

Kierunek:

Teologia

Specjalność:

teologia kapłańska

Poziom:

jednolite studia magisterskie, stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Patrologia

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot obowiązkowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok III, semestr letni

Wymiar:

wykład: 30 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: egzamin

Prowadzący:

wykład: ks. prof. dr hab. Arkadiusz Baron;

Koordynator sylabusu:

ks. prof. dr hab. Arkadiusz Baron

Sylabus dostępny w ramach:

- [Patrologia](#) [na kierunku:] [teologia kapłańska](#) (T_ksd), jednolite studia magisterskie, stacjonarne, III rok, semestr letni
 - [prowadzący wykład:30h/e/2ECTS]: ks. prof. dr hab. Arkadiusz Baron;

Wymagania wstępne:

Wpis na studia w seminarium duchownym

Cele:

1. Zdobyć wiedzy w zakresie patrologii od czasów Soboru Nicejskiego I (325) do Soboru Nicejskiego II (787) 2. Poznanie struktury i hierarchii Kościoła starożytnego.

Treści kształcenia:

Wykład obejmuje okres od przełomu konstantyńskiego na początku IV wieku, kontrowersje trynitarno-chrystologiczne (ariańską, nestoriańską, eutychiańską od Soboru Nicejskiego I w 325 aż do Soboru w Konstantynopolu w 680 roku), gzegezę szkoły antiocheńskiej, poglądy teologiczne Ojców Kapadockich (Bazyli Wielki, Grzegorz z Nazjanzu, Grzegorz z Nyssy), Cyryla Jerozolimskiego, Grzegorza Wielkiego, Maksyma Wyznawcy, aż do sporów o kult obrazów i jego rozstrzygnięciu na Soborze w Nicei w 787, ze szczególnym uwzględnieniem dotyczącym struktury i hierarchii Kościoła. W pierwszych dekadach IV wieku ustają prześladowania chrześcijan; Kościół wychodzi z podziemia i zyskuje poparcie cesarzy Imperium rzymskiego. Wykłady przeprowadzane są na tle rozwoju struktury i hierarchii Kościoła na Wschodzie i na Zachodzie.

T_1.Przełom konstantyński i jego konsekwencje dla życia religijnego i chrześcijaństwa w IV wieku i początki ruchów monastycznych (4 godz.)

T_2. Początki kontrowersji ariańskiej, synod w Aleksandrii i Sobór Nicejski I (Wyznanie wiary i kanony)

T_3.Kontrowersja ariańska po Soborze w Nicei (325) do Soboru Konstantynopolitańskiego I (381); synody w Rzymie (340), Antiochii (341; 344/345; 363), Sardyce (343), Rimini (359), Ancyry (358); Seleucji (359), Konstantynopolu (360) oraz Sobór Konstantynopolitański I (381) na tle działalności Atanazego Wielkiego, Hilarego z Poitiers i Ojców Kapadockich.

T_4. Katechezy Cyryla Jerozolimskiego a archetypy moralności chrześcijańskiej

T_5. Geneza i rozwój kontrowersji nestoriańskiej i Sobór w Efezie (431)

T_6. Antiocheńska szkoła egzegetyczna ze szczególnym uwzględnieniem Teodora z Mopsuestii, Jana Chryzostoma oraz Teodoreta z Cyru (4 godz.);

T_7. Egzegeza zachodnia: Mariusz Wiktoryn, św.Hieronim, św. Ambroży, św. Augustyn (4 godz.);

T_8. Ojcowie Kapadoccy (Bazyli Wielki, Grzegorz z Nazjanzu i Grzegorz z Nyssy)

T_9.Św. Augustyn i kontrowersja pelagiańska;

T_10.Kontrowersja chrystologiczna po Soborze Efeskim, jej rozwój poprzez tzw. sobór zbórcecki aż do rozstrzygnięć i nauki Soboru w Chalcedonie (451)

T_11. Maksym Wyznawca

i uściślenia chrystologiczne Soboru w Konstantynopol III (680)

T_12. Jan Damasceniński, kontrowersja dotycząca kultu obrazów i Sobór Nicejski II (787). W pierwszych dekadach IV wieku ustają prześladowania chrześcijan; Kościół wychodzi z podziemia i zyskuje poparcie cesarzy Imperium rzymskiego. Wykłady, których tematy są podane poniżej, przeprowadzane są na tle rozwoju struktury i hierarchii Kościoła na Wschodzie i na Zachodzie.

1.Przełom konstantyński i jego konsekwencje dla życia religijnego i chrześcijaństwa w IV wieku i początki ruchów monastycznych (4 godz.)

2. Początki kontrowersji ariańskiej, synod w Aleksandrii i Sobór Nicejski I (Wyznanie wiary i kanony)

3.Kontrowersja ariańska po Soborze w Micej (325) do Soboru Konstantynopolitańskiego I (381); synody w Rzymie (340), Antiochii (341; 344/345; 363), Sardyce (343), Rimini (359), Ancyry (358); Seleucji (359), Konstantynopolu (360) oraz Sobór Konstantynopolitański I (381) na tle działalności Atanazego Wielkiego, Hilarego z Poitiers i Ojców Kapadockich.

4. Katechezy Cyryla Jerozolimskiego a archetypy moralności chrześcijańskiej

5. Geneza i rozwój kontrowersji nestoriańskiej i Sobór w Efezie (431)

6. Antiocheńska szkoła egzegetyczna ze szczególnym uwzględnieniem Teodora z Mopsuestii, Jana Chryzostoma oraz Teodoreta z Cyru (4 godz.);

7. Egzegeza zachodnia: Mariusz Wiktoryn, św.Hieronim, św. Ambroży, św. Augustyn (4 godz.);

8. Ojcowie Kapadoccy (Bazyli Wielki, Grzegorz z Nazjanzu i Grzegorz z Nyssy)

9.Św. Augustyn i kontrowersja pelagiańska;

10. Kontrowersja chrystologiczna po Soborze Efeskim, jej rozwój poprzez tzw. sobór zbójceki aż do rozstrzygnięć i nauki Soboru w Chalcedonie (451)

11. Maksym Wyznawca

i uściślenia chrystologiczne Soboru w Konstantynopol III (680)

12. Jan Damasceński, kontowersja dotycząca kultu obrazów i Sobór Nicejski II (787).

Efekty kształcenia:

E_1. Kompetentne i samodzielne poruszanie się studenta w zakresie przerobionej tematyki patrystycznej.

E_2. Umiejętność rozpoznawania problemów patrystycznych i definiowania ich Sitz im Leben.

E_3. Rozróżnianie poglądów ortodoksyjnych i heterodoksyjnych w zależności od czasu ich głoszenia.

E_4. Umiejętność czytania i rozumienia tekstów patrystycznych z uwzględnieniem ich czasu i miejsca powstania.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

M_1. Wykład ustny z możliwością pytań ze strony studentów i dyskusji (wyłącznie na prowadzony temat)

M_2. Pokaz najważniejszych podręczników i literatury przedmiotu z krótkim omówieniem

M_3. Pokaz multimedialny (geografia miast i omawianych miejsc)(pokaz opcjonalny)

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

W_1. Zaliczenie krótkiej lektury imiennej (każdy student wybiera inną) tekstu patrystycznego z czasu objętego wykładem. Forma pisemna, jednostronicowa.

W_2. Test dotyczący kontrowersji pelagiańskiej(czas wypełnienia 10 min.).

W_3. Test z soborów od Nicei I(325) do Nicei II (787)(czas wypełnienia 15 min.).

W_3. Egzamin pisemny polegający na udzieleniu odpowiedzi na 10 pytań z zakresu wykładów i podanych lektur obowiązkowych(6 ogólnych, po dwa bardziej szczegółowe i jedno wymagające wiedzy i umiejętności myślenia).

Lektury podstawowe:

1. Baron A., Spór o Pawła, spór o człowieka czy spór o Boga? Refleksje na marginesie kontrowersji pelagiańskiej, Kraków 1999, ŻMT 15, s. 7-116.

2. Baron A., Neoplatońska idea Boga, Kraków 2005, s. 33-69. 74-85. 197-230. 341-356.

3. Dokumenty Soborów Powszechnych, układ i oprac. A. Baron, H. Pietras, Kraków 2001.

4. Padovese L., Wprowadzenie do teologii patrystycznej, tłum. A. Baron, Kraków 1994, s. 51-57. 67-72. 101-150.

Lektury uzupełniające:

1. Dokumenty synodów od 50 do 381 roku, układ i oprac. A. Baron, H. Pietras, Kraków 2006.

2. Dokumenty synodów od 381 do 431 roku, układ i oprac. A. Baron, H. Pietras, Kraków 2010.

3. Dokumenty synodów od 431 do 504 roku, układ i oprac. A. Baron, H. Pietras, Kraków 2011.

4. Konstytucje apostołskie, układ i oprac. A. Baron, H. Pietras, Kraków 2007.

5. Kanony Ojców Greckich, układ i oprac. A. Baron, H. Pietras, Kraków 2009.

6. Pietras H., Początki teologii Kścioła, Kraków 2007 (w zakresie od IV wieku).

Uwagi: